

Działania podejmowane przy stwierdzeniu ASF u świń

Wystąpienie afrykańskiego pomoru świń u świń w gospodarstwie (ognisko ASF) wiąże się z koniecznością podjęcia przez Inspekcję Weterynaryjną stanowczych działań celem jak najszybszej likwidacji tego ogniska oraz prowadzenia działań mających na celu ustalenie źródeł choroby oraz czy nie doszło do przeniesienia choroby do innych gospodarstw (lub innych podmiotów, np. rzeźni). Działania te określone są w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie zwalczania afrykańskiego pomoru świń. Na tej podstawie, w przypadku stwierdzenia ogniska ASF podejmowane są m.in. następujące czynności prowadzone pod nadzorem Inspekcji Weterynaryjnej:

- wszystkie świnie w gospodarstwie, w którym stwierdzono ASF muszą zostać niezwłocznie zabite, a ich zwłoki zniszczone;
- zniszczeniu podlegają również obecne w gospodarstwie wszelkie produkty pozyskane od świń, wszelkie przedmioty i substancje (w tym pasze), które mogły zostać skażone wirusem ASF, a nie mogą zostać odkażone;
- gospodarstwo, w którym stwierdzono ASF podlega oczyszczaniu i dezynfekcji przy użyciu odpowiednich preparatów biobójczych, które wykazują działanie unieszkodliwiające w stosunku do wirusa ASF;
- po zakończeniu wszelkich niezbędnych działań musi minąć odpowiednio długi okres, zanim w gospodarstwie ponownie będą mogły być umieszczone pierwsze świnie (co najmniej 40 dni od dnia zakończenia oczyszczania i dezynfekcji);
- wokół ogniska ASF wyznacza się obszar zapowietrzony (o promieniu co najmniej 3 km) i obszar zagrożony (sięgający co najmniej 7 km poza obszar zapowietrzony); w obszarach tych obowiązują stosowne nakazy, zakazy i ograniczenia (przede wszystkim w odniesieniu do możliwości przemieszczania świń) połączone z nadzorem nad stanem zdrowia świń w tych obszarach.

Powiatowe Inspektoraty Weterynaryjne w województwie lubuskim

PIW w Gorzowie Wlkp.	95 720 20 72
PIW w Krośnie Odrz.	68 383 51 73
PIW w Międzyrzecz.	95 741 22 38
PIW w Nowej Soli	68 458 38 58
PIW w Słubicach	95 757 60 58
PIW w Strzelcach Kraj.	95 763 10 58
PIW w Sulęcinie	95 755 00 40
PIW w Świebodzinie	68 382 25 54
PIW w Zielonej Górze	68 453 73 24
PIW w Żaganiu	68 477 54 77
PIW w Żarach	68 372 04 46
PIW we Wschowie	68 356 51 05

Pamiętaj o zgłaszaniu niezwłocznie do odpowiednich osób i instytucji (lekarz weterynarii prywatnej praktyki, powiatowy lekarz weterynarii, wójt, burmistrz, prezydent miasta) podejrzenia wystąpienia choroby - zakażenia wirusem ASF.

WOJEWODA LUBUSKI

PORADNIK OGÓLNY

ASF

wirus afrykańskiego pomoru świń

opracowano na podstawie komunikatów

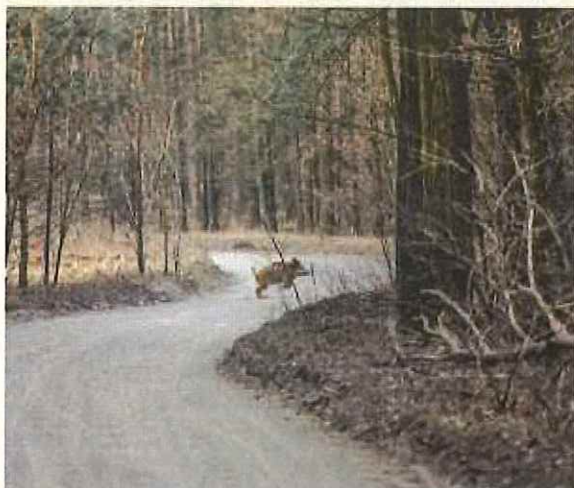
Głównego Lekarza Weterynarii

oraz

Głównego Inspektora Sanitarnego

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
Lubuski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wlkp.

Wirus ASF może przez długi czas utrzymywać się w zwłokach padłych dzików, dlatego powinny być one usuwane ze środowiska. Pojęcie "padłe dziki" oznacza zwłoki dzików (w tym dzików zabitych w wypadkach komunikacyjnych) świeże lub w dowolnym stadium rozkładu, w tym również kości dzików.

Celem niniejszej akcji informacyjnej jest wsparcie działań zmierzających do eliminacji wirusa, poprzez usuwanie ze środowiska martwych dzików, potencjalnie zakażonych ASF.

Jak postępować po znalezieniu padłego dzika?

1. Jeżeli to możliwe, należy **oznakować miejsce znalezienia zwłok dzika** w celu ułatwienia ich odnalezienia przez właściwe służby.
2. **powstrzymać się od dotykania zwłok dzika** i pozostawić je w miejscu znalezienia. Nie należy zbliżać się do miejsca znalezienia zwłok.
3. Należy **zgłosić fakt znalezienia padłego dzika** do właściwego miejscowo powiatowego

wego lekarza weterynarii (dane teleadresowe powiatowych lekarzy weterynarii) lub najbliższej lecznicy weterynaryjnej, straży miejskiej, miejscowego koła łowieckiego lub powiadomić o tym fakcie starostę, burmistrza, wójta gminy. W trakcie zgłoszenia należy podać miejsce znalezienia zwłok (np. charakterystyczne punkty orientacyjne lub współrzędne GPS), dane osoby zgłaszającej (w tym numer telefonu kontaktowego), liczbę znalezionych zwłok dzików w danym miejscu, ewentualnie stan zwłok padłych dzików (stan ewentualnego rozkładu, wyłącznie kości).

4. Należy pamiętać, że osoba, która:

- miała kontakt z dzikami na obszarach występowania ASF, po powrocie do domu **musi zastosować środki higieny ograniczające ryzyko szerzenia się ASF**, w tym odkazić ręce, starannie wyczyścić i zdezynfekować obuwie, a odzież przeznaczyć do prania;
- znalazła padłego dzika (i potencjalnie mogła mieć kontakt z wirusem ASF) **przez 72 godziny po tym fakcie nie powinna wchodzić do miejsc, w których utrzymywane są świnie i nie powinna wykonywać czynności związanych z obsługą świń.**

Informacje związane z ASF można także uzyskać w Głównym Inspektoracie Weterynarii pod numerami telefonów:

- 22 623 20 89
- 22 623 17 17

lub wysyłając pytanie na adres:
asfpynia@wetgiw.gov.pl

OBJAWY KLINICZNE

Jak rozpoznać afrykański pomór świń?

Objawy afrykańskiego pomoru świń mogą być niespecyficzne, podobne do innych chorób lub zatruc, mogą być różne w różnych stadach. Następujące objawy zawsze powinny zaniepokoić hodowcę:

- **nagle padnięcia świń** - ASF w stadzie świń może niekiedy objawić się jedynie nagłymi padnięciami, bez innych objawów towarzyszących;
- **wzrost wewnętrznej ciepłoty ciała** (do 40,5-42°C), któremu mogą nie towarzyszyć inne symptomy (gorączkujące świnie mają czasem zachowany apetyt, poruszają się na ogół normalnie);
- **inne objawy kliniczne, które mogą dołączyć do gorączki:**
 - **sinica skóry** uszu, brzucha i boków ciała,
 - **drobne, lecz liczne wybroczyny w skórze,**
 - **zaczzerwienienie skóry** widoczne zwłaszcza na końcach uszu, ogona i kończynach,
 - **duszność,**
 - **plenisty wypływ z nosa,**
 - **wypływ z worka spojówkowego,**
 - **biegunka** - często z domieszką krwi,
 - **wymioty,**
 - **niedowład zadu,**
 - **objawy nerwowe** w postaci podniecenia, drgawek mięśni i skurczów kloniczno-tonicznych,
 - **ronienia u prośnych macior;**
 - **niekiedy gorączce mogą towarzyszyć** posmutnienie, utrata apetytu, szybkie i trudne oddychanie oraz zaleganie wydaliny z nosa i oczu, wymioty, zaparcia, krwista biegunka, przed śmiercią może nastąpić śpiączka, która pojawia się jeden do siedmiu dni po wystąpieniu pierwszych objawów klinicznych.

ŚRODKI OSTROŻNOŚCI

Hodowcy i osoby trzymające drób powinny zachowywać szczególną ostrożność i stosować odpowiednie środki bioasekuracji minimalizujące ryzyko przeniesienia wirusa grypy ptaków do gospodarstwa, w szczególności:

1. Wstrzymać się od wypuszczania ptaków na wybieg i pozostawić je w budynkach, w których są utrzymywane;
2. Zabezpieczyć paszę przed dostępem zwierząt dzikich;
3. Nie karmić drobiu na zewnątrz budynków, w których drób jest utrzymywany;
4. Stosować w gospodarstwie odzież i obuwie ochronne oraz po każdym kontakcie z drobiem lub dzikimi ptakami umyć ręce wodą z mydłem;
5. Stosować maty dezynfekcyjne w wejściach i wyjściach z budynków, w których utrzymywany jest drób.

Pamiętaj o zgłaszaniu niezwłocznie do odpowiednich osób i instytucji (lekarz weterynarii prywatnej praktyki, powiatowy lekarz weterynarii, wójt, burmistrz, prezydent miasta) podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej drobiu.

Powiatowe Inspektoraty Weterynaryjne w województwie lubuskim

PIW w Gorzowie Wlkp.	95 720 20 72
PIW w Krośnie Odrz.	68 383 51 73
PIW w Międzyrzeczu	95 741 22 38
PIW w Nowej Soli	68 458 38 58
PIW w Słubicach	95 757 60 56
PIW w Strzelcach Kraj.	95 763 10 58
PIW w Sulęcinie	95 755 00 40
PIW w Świebodzinie	68 382 25 54
PIW w Zielonej Górze	68 453 73 24
PIW w Żaganiu	68 477 54 77
PIW w Żarach	68 372 04 46
PIW we Wschowie	68 356 51 05

WOJEWODA LUBUSKI

PORADNIK OGÓLNY

GRYPA PTAKÓW

opracowano na podstawie komunikatów

Głównego Lekarza Weterynarii

oraz

Głównego Inspektora Sanitarnego

Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego
Lubuski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellończyka 8, 66-400 Gorzów Wlkp

Ptasia grypa, influenza ptaków – ostra choroba zakaźna występująca powszechnie u ptaków, wywołana przez typ A wirusa grypy. Wirus ginie w temperaturze 70 °C. W zbiornikach wodnych, często zakażonych przez ptaki wodne, wirus zachowuje zakaźność przez 4 dni w 22 °C i ponad 30 dni w 0 °C.

Ptasia grypa występuje na całym świecie i wszystkie gatunki ptaków są podatne na zarażenie się wirusem, choć niektóre gatunki są bardziej odporne od innych. Do tej pory zidentyfikowano ponad 140 szczepów wirusa. Większość z nich to odmiany łagodne o niskiej patogenności (ang. *Low Pathogenic Avian Influenza*, LPAI). Mimo tego znane są dwa szczepy (H5 i H7), które mogą przyczyniać się do dużej śmiertelności wśród drobiu – szczepy o wysokiej patogeniczności (ang. *Highly Pathogenic Avian Influenza*, HPAI).

W ostatnich latach na terenie Europy służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo hodowli zwierząt i sanitarno-epidemiologiczne potwierdzały występowanie ognisk zakażeń wirusem wysoce patogennej grypy ptaków typu A (H5N8). Rozprzestrzenianie wirusa wiązano najczęściej z jesiennymi migracjami ptaków.

W okresie październik – grudzień 2016 r. przypadki zakażeń stwierdzano m.in. na Węgrzech, w Austrii, Niemczech, Chorwacji, Danii i Szwajcarii, a także w Holandii i Polsce, w tym również na terenie województwa lubuskiego. Do zakażenia doszło zarówno u ptaków dzikich, jak i drobiu w hodowli.

Dotychczas nie stwierdzono przypadków zakażeń wirusem grypy typu A(H5N8) u ludzi i ocenia się, że ryzyko przeniesienia wirusa na człowieka jest bardzo niskie. Analizy genetyczne wirusa wskazują, że wirus nadal jest głównie wirusem ptasim, bez szczególnego powinowactwa do człowieka.

Jednak ze względu na to, że wirus należy do grupy wirusów H5Nx i jest genetycznie spokrewniony z wirusami H5N1 i H5N6, które były przyczyną zachorowań u ludzi, nie można wykluczyć możliwości zakażenia człowieka również i tym wirusem. Dlatego też względów prewencyjnych i zapobiegawczych osoby mające bezpośredni kontakt z ptactwem i produktami pochodzącymi od ptactwa (np. myśliwi, rolnicy, lekarze weterynarii, pracownicy farm, miejsc uboju i obróbki mięsa drobiowego) powinny zachować szczególną ostrożność i stosować właściwe środki ochrony osobistej, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony układu oddechowego oraz zachować higienę rąk.

Ponadto zaleca się, aby osoby pracujące na fermach, w których wystąpiły przypadki zakażeń u ptaków lub mające bezpośredni kontakt z zakażonym ptactwem dzikim, prowadziły monitoring stanu swojego zdrowia przez 10 dni pod kątem wystąpienia objawów infekcji. W przypadku wystąpienia takich objawów należy zgłosić się do lekarza pierwszego kontaktu.

OBJAWY KLINICZNE

wysoce zjadliwej grypy ptaków
(HPAI) u drobiu

- **zwiększona śmiertelność;**
- **znaczący spadek pobierania paszy i wody;**
- **objawy nerwowe:**
 - drgawki,
 - skręt szyi,
 - paraliż nóg i skrzydeł,
- **niezborność ruchów;**
- **duszności,**
- **sinica,**
- **wybroczyny,**
- **biegunki,**
- **nagły spadek nieśności**